

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA

**Język regionalny kaszubski
Kl. I - III**

**Opracowała:
Halina Winczewska**

System oceniania z języka kaszubskiego jest zgodny ze Statutem Szkoły

I. Cele oceniania:

Ocenianie osiągnięć uczniów w zakresie języka kaszubskiego ma na celu :

- zmierzenie wyników pracy ucznia,
- ujawnienie jego osiągnięć i braków,
- zmotywowanie i wspieranie w dalszej pracy,
- docenienie jego wysiłków w zakresie poznania dziedzictwa kulturowego i opanowania w mowie i piśmie podstaw języka kaszubskiego,
- dostarczenie rodzicom informacji o zdolnościach , predyspozycjach i trudnościach dziecka,
- ukierunkowanie dziecka pod względem dalszego rozwoju jego zdolności i zainteresowań,
- umożliwienie nauczycielom doskonalenia i korekty organizacji i metod pracy dydaktyczno – wychowawczej.

II. Kontroli i ocenie podlegają:

- karty pracy
- zeszyt przedmiotowy
- aktywność na lekcji
- odpowiedzi ustne
- recytacja wierszy i tekstów piosenek
- czytanie tekstów
- wyszukiwanie informacji z różnych źródeł,
- pozalekcyjna kaszubska działalność dziecka.
- osiągnięcia uczniów w konkursach językowych i twórczości kaszubskiej.

III. Zasady oceniania:

1. Wymagania edukacyjne i system oceniania są znane uczniom, rodzicom i nauczycielom.
2. Ocena jest jawna i uzasadniona.
3. Na bieżąco zapisuje się oceny w dzienniku (papierowym i elektronicznym).
4. Uczeń jest sprawdzany w zakresie czterech sprawności językowych:
 - a) czytanie
 - b) rozumienie ze słuchu
 - c) mówienie
 - d) pisanie
5. Preferuje się wszystkie formy ustnych wypowiedzi i wykorzystanie słownictwa w praktyce.
6. Uczniowie mają obowiązek prowadzenia zeszytu (w kl. II-III) i gromadzenia materiałów otrzymanych na lekcjach.
7. Nauczyciel może nagrodzić dziecko za nadobowiązkowe przygotowanie materiałów na lekcje
8. W klasie I - III stosuje się, w ocenianiu bieżącym, stopnie według następującej skali:

Stopień	Notacja
celujący	6
bardzo dobry	5
dobry	4
dostateczny	3
dopuszczający	2
niedostateczny	1

9. Kryteria ocen:

- 6 – zadanie wykonane bezbłędnie, twórczo, samodzielnie i na bardzo wysokim poziomie estetycznym;
- 5 – zadanie wykonane z pomyłkami, twórczo, samodzielnie i na wysokim poziomie estetycznym;
- 4 – zadanie wykonane z kilkoma błędami, w sposób typowy, w miarę samodzielnie i estetycznie;
- 3 – zadanie wykonane z dość dużą ilością błędów, z pomocą nauczyciela, niezbyt estetycznie
- 2 – zadanie wykonane z licznymi błędami, dużą pomocą nauczyciela, na niskim poziomie estetycznym;
- 1 – zadanie niewykonane lub wykonane błędnie nawet z pomocą nauczyciela, na bardzo niskim poziomie estetycznym.

10. W pracach pisemnych (prace klasowe, testy) ustala się procentowy przelicznik punktów na poszczególne oceny:

procenty	ocena
od 0 % do 20 % poprawnych odpowiedzi	– 1;
od 21% do 29% poprawnych odpowiedzi	– 1+;
od 30% do 35% poprawnych odpowiedzi	– 2-;
od 36% do 42% poprawnych odpowiedzi	– 2;
od 43% do 49% poprawnych odpowiedzi	– 2+;
od 50% do 56% poprawnych odpowiedzi	– 3-;
od 57% do 63% poprawnych odpowiedzi	– 3;
od 64% do 70% poprawnych odpowiedzi	– 3+;
od 71% do 75% poprawnych odpowiedzi	– 4 -;
od 76% do 80% poprawnych odpowiedzi	– 4;
od 81% do 85% poprawnych odpowiedzi	– 4+;
od 86% do 89% poprawnych odpowiedzi	– 5-;

- od 90% do 94% poprawnych odpowiedzi – 5;
- od 95% do 97% poprawnych odpowiedzi – 5+;
- od 98% do 99% poprawnych odpowiedzi – 6-
- 100% poprawnych odpowiedzi – 6.

11. Dopuszczalne jest uzupełnianie ocen bieżących znakami „+” lub „-” z wyjątkiem znaku „+” przy ocenie celującej i znaku „-” przy ocenie niedostatecznej.
12. Ocena prac pisemnych uwzględniać powinna kryteria oceny pracy stylistycznej oraz stwierdzoną i udokumentowaną dysleksję i dysortografię.
13. Za nieprzygotowanie do lekcji (brak zeszytu, karty pracy) uczeń otrzymuje punkty ujemne wg zasad określonych w WZO.
14. Na języku kaszubskim nie przewiduje się pisemnych prac domowych.

IV. Zasady poprawy ocen bieżących

1. Możliwa jest jednokrotna poprawa oceny niższej od 4 z pracy pisemnej oraz odpowiedzi ustnej.
2. Poprawa musi nastąpić w terminie 1 tygodnia od daty wpisania oceny do dziennika.
3. Ocenę poprawioną wpisuje się obok oceny poprawianej.

V. Sposób ustalania oceny semestralnej i końcowej

1. Ocena semestralna i roczna osiągnięć uczniów są ocenami opisowymi. Zawiera zwięzłą informację o poziomie umiejętności w zakresie 4 podstawowych kompetencji językowych: rozumienia, mówienia, czytania i pisania.
2. Na dwa tygodnie przed klasyfikacyjnym posiedzeniem rady pedagogicznej uczeń i jego rodzice otrzymują informację o przewidywanej ocenie rocznej z przedmiotu.
3. Uczeń lub jego rodzice mają prawo ubiegać się o uzyskanie oceny wyższej od przewidywanej na zasadach określonych w Statucie Szkoły.

VI. Formy oraz sposoby sprawdzania wiadomości i umiejętności:

Ustne

- odpowiedzi ustne (dialogi, odpowiedzi na pytania, opowiadanie, czytanie, recytacja)
- aktywność na lekcjach
- śpiew piosenek (pamięciowe opanowanie tekstu, poprawna wymowa)

Pisemne

- sprawdziany leksykalne
- kartkówki
- układanie zdań
- odpowiedzi na pytania
- przepisywanie, pisanie z pamięci
- testy sprawdzające czytanie ze zrozumieniem

VII. Sposoby informowania o osiągnięciach uczniów i ich rodziców (prawnych opiekunów).

- Oceny są na bieżąco wpisywane do dziennika elektronicznego.
- Oceny ze sprawdzianów i testów rodzice podpisują .
- Informacje o bieżących i śródrocznych ocenach przekazywane są rodzicom w formie pisemnej na zebraniach rodziców
- Na dwa tygodnie przed roczną radą klasyfikacyjną uczniowie klas i ich rodzice otrzymują pisemną informację zwrotną o przewidywanej rocznej ocenie opisowej.

ZASADY OCENIANIA W NAUCZANIU ZDALNYM

1. Przedmiotowe Zasady Oceniania w nauczaniu zdalnym mają charakter przejściowy.
2. Przedmiotowe Zasady Oceniania w nauczaniu zdalnym/na odległość wprowadza się w celu umożliwienia realizacji podstawy programowej oraz monitorowania postępów edukacyjnych uczniów w okresie, w którym tradycyjna forma realizacji zajęć jest niemożliwa do kontynuowania.
3. W nauczaniu zdalnym w klasach 1 – 3 ocenia się:
 - wypowiedzi ustne;
 - prace pisemne (przesyłane w formie elektronicznej)
 - czytanie;
 - śpiew piosenek w j. kaszubskim (przesyłany w formie filmików lub nagrań audio)
4. Uczeń wspólnie z rodzicami regularnie sprawdza wiadomości od nauczyciela przesyłane przez dziennik elektroniczny i aplikację Teams.
5. Uczeń zapoznaje się ze wszystkimi materiałami przesłanymi przez nauczyciela.
6. Uczeń zadania sprawdzające wiedzę (również te online) rozwiązuje samodzielnie.
7. W czasie nauczania zdalnego nie przewiduje się sprawdzianów wiedzy i umiejętności.
8. Nauczyciel wyznacza, które zadania należy sfotografować, nagrać, wykonać online na komputerze lub telefonie.
9. Ocenie podlega również zaangażowanie, systematyczność oraz wkład pracy ucznia z uwzględnieniem indywidualnych możliwości dziecka.
10. Wykonane prace odsyłane są nauczycielowi w wyznaczonym terminie.
11. Otrzymane przez uczniów oceny nauczyciel odnotowuje na bieżąco w dzienniku.
12. Opisowe oceny klasyfikacyjne nauczyciel tworzy głównie w oparciu o obserwacje przeprowadzone podczas nauczania stacjonarnego.

WYMAGANIA PROGRAMOWE kl. I

1. Znajomość środków językowych.

Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych dotyczących jego samego, najbliższego otoczenia i przeżywanej codzienności, umożliwiającym realizację wymagań ogólnych w zakresie następujących obszarów tematycznych:

- 1) ja i moi bliscy: rodzina, przyjaciele;
- 2) mój dom, pomieszczenia, meble, sprzęty użytku codziennego;
- 3) jedzenie, artykuły spożywcze, owoce i warzywa, posiłki i potrawy;
- 4) moja szkoła: moja klasa, przybory szkolne;
- 5) przyroda wokół mnie;
- 6) czas: kalendarz, pory roku, miesiące, dni tygodnia;
- 7) Kaszuby, moje środowisko lokalne, moja miejscowość na mapie Kaszub i Polski;
- 8) popularne i tradycyjne zawody związane z życiem na Kaszubach;
- 9) mój dzień (plan dnia), mój czas wolny, wakacje;
- 10) moje zainteresowania, zabawy i zabawki dziecięce;
- 11) święta i tradycje (Gòdë i Jastrë);
- 12) świat baśni i wyobraźni, bohaterowie bajek i mitów kaszubskich.

2. Osiągnięcia w zakresie rozumienia wypowiedzi ustnych.

Uczeń:

- 1) rozumie proste wypowiedzi ustne artykułowane wyraźnie, powoli;
- 2) reaguje ruchem, gestem i słownie na polecenia;
- 3) rozumie sens krótkich wypowiedzi, opowiadań, bajek historyjek oraz prostych piosenek i wierszyków i innych tekstów, gdy są wspierane, np. obrazkami, rekwizytami, ruchem, mimiką, gestami, dodatkowymi dźwiękami;
- 4) rozumie sens tekstu, gdy jest wspierany obrazem lub dźwiękiem;
- 5) znajduje określone informacje w usłyszonym tekście;

3. Osiągnięcia w zakresie rozumienia wypowiedzi pisemnych.

Uczeń:

- 1) rozumie sens tekstu, szczególnie gdy jest wspierany obrazem lub dźwiękiem;
- 2) poprawnie czyta wyrazy i proste zdania;

4. Osiągnięcia w zakresie tworzenia wypowiedzi ustnych (mówienie).

Uczeń:

- 1) powtarza wyrazy i proste zdania w języku kaszubskim;
- 2) wygłasza z pamięci bardzo proste i krótkie teksty w języku kaszubskim: wiersze, rymowanki, piosenki z repertuaru dziecięcego – samodzielnie lub w grupie
- 3) tworzy bardzo proste i krótkie wypowiedzi według wzoru, np. nazywa obiekty z otoczenia, nazywa czynności;

4)używa poznanych wyrazów i zwrotów podczas zabawy.

5.Osiągnięcia w zakresie tworzenia wypowiedzi pisemnych.

Uczeń:

1)przepisuje pojedyncze wyrazy i zwroty;

6.Osiągnięcia w zakresie reagowania na wypowiedzi.

Uczeń:

1)reaguje werbalnie i niewerbalnie na polecenia;

2)przedstawia siebie i inne osoby ± mówi np. jak się nazywa, ile ma lat, gdzie mieszka

3)zadaje pytania i udziela odpowiedzi w ramach wyuczonych zwrotów;

4)stosuje podstawowe zwroty grzecznościowe typowe dla kultury kaszubskiej (np. wita się i żegna)

7.Osiągnięcia w zakresie przetwarzania wypowiedzi. Uczeń:

1)nazywa w języku kaszubskim przedstawione w materiałach wizualnych i audiowizualnych obiekty (np. osoby, zwierzęta, przedmioty) i czynności;

2)podaje w języku polskim znaczenie prostych słów lub zwrotów sformułowanych w języku kaszubskim;

3)podaje w języku kaszubskim znaczenie prostych słów lub zwrotów sformułowanych w języku polskim;

8.Znajomość i rozumienie bardzo prostych elementów otaczającego świata przyrodniczo-geograficznego, bardzo prostych treści kultury materialnej, duchowej i tradycji kaszubskiej oraz umiejętność funkcjonowania we wspólnocie kaszubskiej (nabywane w czasie lekcji, wycieczek w środowisko lokalne i regionalne oraz warsztatów i projektów edukacyjnych).

Uczeń posiada podstawowe informacje w zakresie następujących treści kształcenia:

1)perspektywa świata: moja miejscowość, mój region;

2)symbole Kaszub: godło;

3)stworzenie świata i świat ludzi w kaszubskojęzycznej biblii dla dzieci i legendach;

4)rok obrzędowy na Kaszubach: Gòdë, Jastrë, obchodzenie świąt w mojej rodzinie;

5)obrzędowość rodzinna: urodziny;

6)wartości w kaszubskich bajkach: mądrość, przyjaźń;

7)kaszubskie gry i zabawy dziecięce;

8)skarby Kaszub w bajkach;

9)haft kaszubski (kolorystyka, wzornictwo na odzież);

10)kuchnia i tradycyjne przetwórstwo kaszubskie;

Znajomość lektur:

1)Jan Brzechwa, Brzechwa dzecoma (tłum. na kaszubski: T. Fopke);

2)Tomasz Fopke, wybór wierszy i piosenek;

3)Stanisław Janke, Krôjczy pòjczy, wybrane utwory;

4)Stanisław Janke, Żużónka jak mrzónka. Kołysanka z marzeń, wybrane utwory;

5)Janusz Mamelski, Żëcé dzecy. Życie dzieci. Kaszubskie wierszyki dla dzieci, wybrane utwory;

6)Alojzy Nagel, Bajki i bajeczki. Bòjczy i bójeczci;

7)Jan Piepka, Moja kotka, mój kot, wybrane utwory;

8)Jerzy Samp, Zaklëta stegna. Bajki kaszubskie, wybrane utwory;

9)Jan Trepczyk, Ukłòdk dlò dzòtk, wybrane utwory;

10)Ewa Warmowska, wybór wierszy i opowiadań;

11)Marzena Dembek, Mój słowòrz;

12)Inne legendy, bajki i podania ludowe lub autorskie (np. z: Janusz Mamelski Legendy kaszubskie. Kaszëbsczë legeńdë) ;

- 13)E. i P. Marczakowie, Pomorskie ABC przestrzeni. Ilustrowany słownik dla dzieci, wybrane hasła.

WYMAGANIA PROGRAMOWE kl. II

1. Znajomość środków językowych.

Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych dotyczących jego samego, najbliższego otoczenia i przeżywanej codzienności, umożliwiającym realizację wymagań ogólnych w zakresie następujących obszarów tematycznych:

- 1) ja i moi bliscy: rodzina, przyjaciele;
- 2) mój dom, pomieszczenia, meble, sprzęty użytku codziennego;
- 3) jedzenie, artykuły spożywcze, owoce i warzywa, posiłki i potrawy;
- 4) moja szkoła: moja klasa, przybory szkolne;
- 5) przyroda wokół mnie;
- 6) czas: kalendarz, pory roku, miesiące, dni tygodnia;
- 7) Kaszuby, moje środowisko lokalne, moja miejscowość, moja gmina, powiat na mapie Kaszub i Polski;
- 8) popularne i tradycyjne zawody związane z życiem na Kaszubach;
- 9) mój czas wolny, wakacje;
- 10) jedzenie, artykuły spożywcze, owoce i warzywa, posiłki i potrawy
- 11) moje zainteresowania, zabawy i zabawki dziecięce;
- 12) święta i tradycje (Gòdë i Jastrë);
- 13) świat baśni i wyobraźni, bohaterowie bajek i mitów kaszubskich.

2. Osiągnięcia w zakresie rozumienia wypowiedzi ustnych.

Uczeń:

- 1) rozumie proste wypowiedzi ustne artykułowane wyraźnie, powoli;
- 2) reaguje ruchem, gestem i słownie na polecenia;
- 3) rozumie sens krótkich wypowiedzi, opowiadań, bajek historyjek oraz prostych piosenek i wierszyków i innych tekstów, gdy są wspierane, np. obrazkami, rekwizytami, ruchem, mimiką, gestami, dodatkowymi dźwiękami;
- 4) rozumie sens tekstu, gdy jest wspierany obrazem lub dźwiękiem;
- 5) znajduje określone informacje w usłyszonym tekście;

3. Osiągnięcia w zakresie rozumienia wypowiedzi pisemnych.

Uczeń:

- 1) rozumie sens tekstu, szczególnie gdy jest wspierany obrazem lub dźwiękiem;
- 2) poprawnie czyta wyrazy i proste zdania;
- 3) znajduje określone informacje w tekście pisanym
- 4) czyta proste nieliterackie teksty;
- 5) podczas czytania uwzględnia dykcję, pauzy i akcent.

4. Osiągnięcia w zakresie tworzenia wypowiedzi ustnych (mówienie).

Uczeń:

- 1)powtarza wyrazy i proste zdania w języku kaszubskim;
- 2)wygłasza z pamięci bardzo proste i krótkie teksty w języku kaszubskim: wiersze, rymowanki, piosenki z repertuaru dziecięcego – samodzielnie lub w grupie
- 3)tworzy bardzo proste i krótkie wypowiedzi według wzoru, np. nazywa obiekty z otoczenia, nazywa czynności;
- 4)używa poznanych wyrazów i zwrotów podczas zabawy.

5.Osiągnięcia w zakresie tworzenia wypowiedzi pisemnych.

Uczeń:

- 1)przepisuje pojedyncze wyrazy i zwroty;
- 2))pisze proste i krótkie zdania według wcześniej poznanych schematów;

6.Osiągnięcia w zakresie reagowania na wypowiedzi.

Uczeń:

- 1)reaguje werbalnie i niewerbalnie na polecenia;
- 2)przedstawia siebie i inne osoby ± mówi np. jak się nazywa, ile ma lat, gdzie mieszka
- 3)zadaje pytania i udziela odpowiedzi w ramach wyuczonych zwrotów;
- 4)stosuje podstawowe zwroty grzecznościowe typowe dla kultury kaszubskiej (np. wita się i żegna)

7.Osiągnięcia w zakresie przetwarzania wypowiedzi. Uczeń:

- 1)nazywa w języku kaszubskim przedstawione w materiałach wizualnych i audiowizualnych obiekty (np. osoby, zwierzęta, przedmioty) i czynności;
- 2)podaje w języku polskim znaczenie prostych słów lub zwrotów sformułowanych w języku kaszubskim;
- 3)podaje w języku kaszubskim znaczenie prostych słów lub zwrotów sformułowanych w języku polskim;

8.Znajomość i rozumienie bardzo prostych elementów otaczającego świata przyrodniczo-geograficznego, bardzo prostych treści kultury materialnej, duchowej i tradycji kaszubskiej oraz umiejętność funkcjonowania we wspólnocie kaszubskiej (nabywane w czasie lekcji, wycieczek w środowisko lokalne i regionalne oraz warsztatów i projektów edukacyjnych).

Uczeń posiada podstawowe informacje w zakresie następujących treści kształcenia:

- 1)perspektywa świata: moja miejscowość, mój region;
- 2)symbole Kaszub: godło;
- 3)stworzenie świata i świat ludzi w kaszubskojęzycznej biblii dla dzieci i legendach;
- 4)rok obrzędowy na Kaszubach: Gòdë, Jastrë, obchodzenie świąt w mojej rodzinie;
- 5)obrzędowość rodzinna: urodziny;
- 6)wartości w kaszubskich bajkach: mądrość, przyjaźń;
- 7)kaszubskie gry i zabawy dziecięce;
- 8) praca związana z morzem i z uprawą ziemi;
- 9) sztuka ludowa i rzemiosło użytkowe: zabawki ludowe, tradycyjne malarstwo na szkle, tkactwo na ramkach, kwiaty papierowe, rzeźba w glinie;
- 9)skarby Kaszub w bajkach;
- 10)haft kaszubski (kolorystyka, wzornictwo na odzież);
- 11)kuchnia i tradycyjne przetwórstwo kaszubskie;

Znajomość lektur:

- 1)Jan Brzechwa, Brzechwa dziecoma(tłum. na kaszubski: T. Fopke);
- 2)Tomasz Fopke, wybór wierszy i piosenek;
- 3)Stanisław Janke, Krôjczy pòjczy, wybrane utwory;
- 4)Stanisław Janke, Żużónka jak mrzónka. Kołysanka z marzeń, wybrane utwory;
- 5)Janusz Mamelski, Żëcé dzecy. Życie dzieci. Kaszubskie wierszyki dla dzieci, wybrane

utwory;

- 6) Alojzy Nagel, Bajki i bajeczki. Bôjczy i bôjeczci;
- 7) Jan Piepka, Moja kotka, mój kot, wybrane utwory;
- 8) Jerzy Samp, Zakłëta stegna. Bajki kaszubskie, wybrane utwory;
- 9) Jan Trepczyk, Ukłôdk dlô dzôtk, wybrane utwory;
- 10) Ewa Warmowska, wybór wierszy i opowiadań;
- 11) Marzena Dembek, Mój słowôrz;
- 12) Inne legendy, bajki i podania ludowe lub autorskie (np. z: Janusz Mamelski Legendy kaszubskie. Kaszëbsczë legeëndë) ;
- 13) E. i P. Marczakowie, Pomorskie ABC przestrzeni. Ilustrowany słownik dla dzieci, wybrane hasła.

WYMAGANIA PROGRAMOWE kl. III

1. Znajomość środków językowych.

Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych dotyczących jego samego, najbliższego otoczenia i przeżywanej codzienności, umożliwiającym realizację wymagań ogólnych w zakresie następujących obszarów tematycznych:

- 1) ja i moi bliscy: rodzina, przyjaciele;
- 2) mój dom, pomieszczenia, meble, sprzęty użytku codziennego;
- 3) jedzenie, artykuły spożywcze, owoce i warzywa, posiłki i potrawy;
- 4) moja szkoła: moja klasa, przybory szkolne;
- 5) przyroda wokół mnie;
- 6) czas: kalendarz, pory roku, miesiące, dni tygodnia;
- 7) Kaszuby, moje środowisko lokalne, moja miejscowość, moja gmina, powiat na mapie Kaszub i Polski;
- 8) popularne i tradycyjne zawody związane z życiem na Kaszubach;
- 11) mój czas wolny, wakacje;
- 12) jedzenie, artykuły spożywcze, owoce i warzywa, posiłki i potrawy
- 11) moje zainteresowania, zabawy i zabawki dziecięce;
- 12) święta i tradycje (Gòdë i Jastrë);
- 13) świat baśni i wyobraźni, bohaterowie bajek i mitów kaszubskich.

2. Osiągnięcia w zakresie rozumienia wypowiedzi ustnych.

Uczeń:

- 1) rozumie proste wypowiedzi ustne artykułowane wyraźnie, powoli;
- 2) reaguje ruchem, gestem i słownie na polecenia;
- 3) rozumie sens krótkich wypowiedzi, opowiadań, bajek historyjek oraz prostych piosenek i wierszyków i innych tekstów, gdy są wspierane, np. obrazkami, rekwizytami, ruchem, mimiką, gestami, dodatkowymi dźwiękami;
- 4) rozumie sens tekstu, gdy jest wspierany obrazem lub dźwiękiem;
- 5) znajduje określone informacje w usłyszonym tekście;

3. Osiągnięcia w zakresie rozumienia wypowiedzi pisemnych.

Uczeń:

- 1) rozumie sens tekstu, szczególnie gdy jest wspierany obrazem lub dźwiękiem;
- 2) poprawnie czyta wyrazy i proste zdania;
- 3) znajduje określone informacje w tekście pisany
- 4) czyta proste nieliterackie teksty;
- 5) podczas czytania uwzględnia dykcję, pauzy i akcent.

4. Osiągnięcia w zakresie tworzenia wypowiedzi ustnych (mówienie).

Uczeń:

- 1) powtarza wyrazy i proste zdania w języku kaszubskim;
- 2) wygłasza z pamięci bardzo proste i krótkie teksty w języku kaszubskim: wiersze,

- rymowanki, piosenki z repertuaru dziecięcego – samodzielnie lub w grupie
- 3) tworzy bardzo proste i krótkie wypowiedzi według wzoru, np. nazywa obiekty z otoczenia, nazywa czynności;
- 4) używa poznanych wyrazów i zwrotów podczas zabawy.

5. Osiągnięcia w zakresie tworzenia wypowiedzi pisemnych.

Uczeń:

- 1) przepisuje pojedyncze wyrazy i zwroty;
- 2) pisze proste i krótkie zdania według wcześniej poznanych schematów;
- 3) pisze, stosując w tekstach elementarne zasady ortografii kaszubskiej i interpunkcji.

6. Osiągnięcia w zakresie reagowania na wypowiedzi.

Uczeń:

- 1) reaguje werbalnie i niewerbalnie na polecenia;
- 2) przedstawia siebie i inne osoby ± mówi np. jak się nazywa, ile ma lat, gdzie mieszka
- 3) zadaje pytania i udziela odpowiedzi w ramach wyuczonych zwrotów;
- 4) stosuje podstawowe zwroty grzecznościowe typowe dla kultury kaszubskiej (np. wita się i żegna)

7. Osiągnięcia w zakresie przetwarzania wypowiedzi. Uczeń:

- 1) nazywa w języku kaszubskim przedstawione w materiałach wizualnych i audiowizualnych obiekty (np. osoby, zwierzęta, przedmioty) i czynności;
- 2) podaje w języku polskim znaczenie prostych słów lub zwrotów sformułowanych w języku kaszubskim;
- 3) podaje w języku kaszubskim znaczenie prostych słów lub zwrotów sformułowanych w języku polskim;

8. Znajomość i rozumienie bardzo prostych elementów otaczającego świata przyrodniczo-geograficznego, bardzo prostych treści kultury materialnej, duchowej i tradycji kaszubskiej oraz umiejętność funkcjonowania we wspólnocie kaszubskiej (nabywane w czasie lekcji, wycieczek w środowisko lokalne i regionalne oraz warsztatów i projektów edukacyjnych).

Uczeń posiada podstawowe informacje w zakresie następujących treści kształcenia:

- 1) perspektywa świata: moja miejscowość, mój region;
- 2) symbole Kaszub: godło;
- 3) stworzenie świata i świat ludzi w kaszubskojęzycznej biblii dla dzieci i legendach;
- 4) rok obrzędowy na Kaszubach: Gòdë, Jastrë, obchodzenie świąt w mojej rodzinie;
- 5) obrzędowość rodzinna: wesele, pogrzeb, zaduszki
- 6) wartości w kaszubskich bajkach: mądrość, przyjaźń;
- 7) praca związana z morzem i z uprawą ziemi;
- 8) morze i ziemia w legendach i przysłowiach;
- 9) sztuka ludowa i rzemiosło użytkowe: zabawki ludowe, tradycyjne malarstwo na szkle, tkactwo na ramkach, kwiaty papierowe, rzeźba w glinie;
- 10) haft kaszubski (kolorystyka, wzornictwo na odzież);
- 11) kuchnia i tradycyjne przetwórstwo kaszubskie;
- 12) międzykulturowa: różnice między polskimi a kaszubskimi tradycjami Bożego Narodzenia,

Znajomość lektur:

- 1) Jan Brzechwa, Brzechwa dzecoma (tłum. na kaszubski: T. Fopke);
- 2) Tomasz Fopke, wybór wierszy i piosenek;
- 3) Stanisław Janke, Krôjczy pójczy, wybrane utwory;

- 4) Stanisław Janke, Żużónka jak mrzónka. Kołysanka z marzeń, wybrane utwory;
- 5) Janusz Mamelski, Žěcé dzecy. Życie dzieci. Kaszubskie wierszyki dla dzieci, wybrane utwory;
- 6) Alojzy Nagel, Bajki i bajeczki. Bôjczy i bôjeczci;
- 7) Jan Piepka, Moja kotka, mój kot, wybrane utwory;
- 8) Jerzy Samp, Zaklęta stegna. Bajki kaszubskie, wybrane utwory;
- 9) Jan Trepczyk, Ukłôdk dlô dzôtka, wybrane utwory;
- 10) Ewa Warmowska, wybór wierszy i opowiadań;
- 11) Marzena Dembek, Mój słowôrz;
- 12) Inne legendy, bajki i podania ludowe lub autorskie (np. z: Janusz Mamelski Legendy kaszubskie. Kaszëbsczé legenďë) ;